

MOŠKVA OSKRBELO VIETNAM PO ZRAKU

Sovjetska zveza je poslala ljudi in vojne potrebščine v Vietnam z letali, ko se je ta znašel v stiski po odhodu kitajskih strokovnjakov.

HONG KONG. — Vietnam se je znašel v precej nerodnem položaju, ko mu je LR Kitajska ustavila pred par meseci vso gospodarsko pomoč in pozvala domov tudi vse svoje strokovnjake. Do tega je prišlo, ko so se trenja med Hanoiem in Pekinom zaostrijo v odprt spor.

Sovjetska zveza, ki ji je uspelo vzpostaviti dobre zveze z Vietnamom na hudo nejevoljo LR Kitajske, ki gleda v povezavi med Moskvo in Hanoiem pokus obkroževanja, je vključila Vietnam v vzhodno-evropsko gospodarsko skupnost (Comcon) in s tem tudi uradno v svoj blok.

Ko se je Vietnam znašel v težavah po odhodu kitajskih strokovnjakov, mu je priskočila Sovjetska zveza na pomoč. V preteklih tednih je poslala tja preko letalskega mostu potrebno strokovno osobe, pa tudi vojne potrebščine, ki jih je za Vietnamu primanjlo, če se obmejna vojna s Kambodžo preje širi in poglablja, kot omejuje. Sovjetska letala so prevažala vojne potrebščine in osobe preko Pakistana in Indije. Poleti so se začeli sredi avgusta in bili v glavnem pretekli teden zaključeni.

To je bila prva obsežnejša sovjetska pomoč Vietnamu po končani vojni v Indokini spomladi 1975. Vojaki potrebnih in orožja Vietnamu stvarno ne manjka, saj so mu padle v roke ogromne količine tega ob zavezništvu Južnega Vietnama. Če je do pomanjkanja le prišlo, pomeni to, da vojna s Kambodžo zahleva več, kot je doslej izgledalo. V tej vojni stoji Sovjetska zveza za Vietnamom, kot je izjavil za pretekli teden politbiro v Moskvi, LR Kitajska pa enako vztrajno podpira Kambodžo, kot je to potrdil sam Hua Kuofeng. Tekom dolge vojne v Indokini je sovjetska pomoč prihajala v Vietnam po kopnem preko LR Kitajske in po morju v Hanoi. Zaradi spora med Moskvo in Pekinom je pot preko LR Kitajske zdaj zaprta, pot po morju pa je bila zaradi nujne potrebe predolga. V bodoče računajo, da bo Sovjetska zveza oskrbovala Vietnam po morju, podobno kot oskrbuje LR Kitajsko po morju Kambodžo.

Konferenca proti terorizmu na Dunaju
DUNAJ, Avstr. — Notranji ministri Avstrije, Švice, Italije, Francije in Zahodne Nemčije so imeli tu tajno posvetovanje o skupnih ukrepih proti terorizmu. Sestanek je bil nadaljevanje sličnega posveta v Bernu v Švici v preteklem februarju.

Kanada pridelala nekaj več pšenice kot lani
OTTAWA, Kan. — Po podatkih Statističnega urada zvezne vlade pričakujejo, da bo Kanada letos pridelala 734.1 milijonov bušljev pšenice, 0.7% več kot lani.

Od tega bo 622.7 milijonov bušljev jare pšenice, 13.7 milijonov ozimne in 97.7 milijonov "durum" pšenice.

Nixon odložil polovanje okoli sveta

NEW YORK, N.Y. — Bivši predsednik ZDA Richard Nixon je hotel letošnjo jesen napraviti pot okoli sveta in se na njej ustavljati za razgovore s političnimi in državnimi vodniki. Njegov namen obiskati Avstralijo je povzročil tam ostro javno razpravo. Vlada je izjavila, da je čas za obisk, ki ga je predvidel Nixon, "neprimerno", ker da je njen program že preobremenjen. Tudi v drugih državah, ki bi jih Nixon rad tekom svoje poti obiskal, ni bilo za njegov obisk kake posebne vneme.

Pretekli terek je R. M. Nixon v New Yorku, kamor je prišel podpisat dogovor o svoji novi knjigi, izjavil, da je svoje potovanje okoli sveta odložil na prihodnje leto, ko bo končal pisanje svoje knjige, ki bo obravnavala temeljna mednarodna vprašanja.

Za svoje "Spomine" je dobil Nixon dva milijona dolarjev, katerih dober del bo porabil za pokritje pravnih stroškov v zvezi z Watergate in varovanjem arhiva njegove predsedniške dobe pred javnostjo za določeno dobo.

Iranska tajna policija zapira šahove nasprotnike

TEHRAN, Iran. — Tajna policija SAVAK je pospešila zasledovanje in prijemanje šahovih nasprotnikov, zlasti med islamskimi verskimi skrajneži, ki bi naj skupno z levičarji predstavljali jedro nasprotnikov šahove vlade in šahovega programa modernizacije Irana po zgledu Zahoda.

Vietnam se jezi na kitajski "huligane"

BANGKOK, Taj. — Radio Hanoi je napadel LR Kitajsko, ki da je odgovorna za napad kakih 100 kitajskih "huliganov", ki da so skušali izvesti pretekli petek spopad na meji z Vietnamom. Kitajski vojaki naj bi istočasno streljali vzdolž meje.

Somoza obljublja v Nikaragui boj do konca

Predsednik Nikaragve Anastasio Somoza je izjavil, da bo vodil boj proti gverilci do popolne zmage.

MANAGUA, Nik. — Vladnim varnostnim silam je uspelo prevladati nad gverilskimi in drugimi upornimi skupinami v večini mest, kjer se je začel preteklo soboto oborožen upor proti vladni predsednika Anastasia Somoze. Združeni nasprotniki zahtevajo odstop Somoze, ki pa je izjavil, da bo ostal na svojem mestu do konca svoje sedanje zakonite poslovne dobe.

Vlada predsednika Somoze se je znašla v hudi stiski, ko je klonila pred skupino gverilcev, kateri so prošli mesec zasedli poslopje, kjer zaseda parlament, izpustila zahtevane politične jetnike, jim plačala odkupnino v denarju ter jih pustila odleteti iz dežele. Ta uspeh levičarske gverile je opogumil ostale nasprotnike Somoze. Misleč, da je nastopil čas za njegovo odstranitev, so proglasili 25. avgusta generalni štrajk, ki pa je ostal omejen.

Preteklo soboto je prišlo do oboroženega nastopa v glavnem in v vrsti drugih večjih mest. Policija in Narodna garda sta po več dneh bojevanja uspeli v por v mestih steti in Somoza sam je na tiskovni konferenci izjavil, da so varnostne sile prevladale ter da je ostalo le še "čiščenje" zadnjih, trdovratnih skupin.

Nepristranski opazovalci položaja v Nikaragui poročajo o nadaljevanju bojev v raznih mestih in o vztrajnem močnem odporu velikega dela prebivalstva proti vladni Somoze. Ta trdi, da predstavljajo jedro odpora proti njegovi vladni levičarji, ki bi radi Nikaraguo spremenili v komunistično državo slično Castrovi Kubi.

Prevažanje šolarjev v Los Angelesu mirno ob skromni udeležbi

LOS ANGELES, Calif. — Ro sodišču odrejeno prevažanje šolarjev za dosego šolske integracije se je v torek mirno začelo, le udeležba je bila sorazmerno pičila. Prenekateri starši so obdržali svoje otroke doma v "kuhinjskih razredih" v znak protesta proti prevažanju.

Ko nekateri trdijo, da se je prevažanju odzvalo le od 15 do 25% šolarjev, odgovarjajo drugi, da jih je približno toliko ostalo doma. To naj bi bilo povprečje za celotno področje šolskega okraja Los Angelesa. drugega največjega v deželi. Na splošno je bil odziv med črnimi in španjolskimi otroki veliko večji kot med belimi. Zadnji so delno zapustili javne šole in svoje otroke vpisali v privatne. Večje število privatnih šol je bilo nalašč za ta namen ustanovljenih v preteklih mesecih.

Oblasti so skrbelje za mir in varnost. Policijske avtomobile je podpiralo 15 policijskih helikopterjev, ki so nadzirali prevažanje šolarjev in šol iz zraka. Včeraj se obisk šol, kamor prevažajo otroke z avtobusi, ni bistveno povečal.

Izreden vihar na Atlantiku

NEW YORK, N.Y. — V ponedeljek je divjal preko severnega dela Atlantika vihar z bržino nad 70 milj in dvigal 45 čevljev visoke valove. Mogočna potniška ladja Queen Elizabeth 2 Cunnard Lines, ki se je znašla v tem viharju, je morala znižati svojo bržino od običajnih 27 vozlov na 9 vozlov na uro, da je prišla v mirnejše vode.

Vihar je velikansko ladjo tako premetaval na morju, da je bilo na njej pobite dober del porcelanaste posode in so bili ena potnica in dva člana posadbe ranjeni. Ladja je priplula v New York z več kot 12 urami zamude.

POŠTARJI BODO SPREJELI OBVEZNO POSREDOVANJE?

Ko pogajanja med pošto upravo in unijami poštних uslužbencev ne kažejo napredka, je uradni posredovalec James J. Healy objavil, da bo v soboto gotova njegova pogodba, ki je na temelju sporazuma obvezna za obe strani, za pošto upravo in za pošto uslužbenstvo. Med delom unijskih vodnikov in unijskega članstva je precejšen odpor proti obveznemu posredovanju, pa izgleda, da bo to le obveljalo.

CLEVELAND, O. — Med poštanim uslužbenstvom v velikih mestih, zlasti na vzhodu dežele, je veliko pozivanja k štrajku, ko ni uspelo nezadovoljnejšem s prvotnim sporazumom doseči zahtevanih sprememb v novi kolektivni delovni pogodbi. Štrajk je nezakonit in prepovedan tudi po samem sporazumu med unijami in pošto upravo, toda to nezadovoljstvo ne ovira, da se ne bi gnali zanj. Večina te pozive in klice ne poslušajo ali pa gre mimo njih. To velja tudi za pošto osobe v Clevelandu, kot je povedal predsednik tukajšnje organizacije American Postal Workers Union William Burrus.

Ta unijski vodnik pravi, da so vodniki unij poštne uslužbenstva v velikih mestih opustili grožnje z nezakonitim štrajkom, napovedanim za danes. Za umik so se odločili, ko je zvezni posredovalec James J. Healy dejal, da bo on izdelal končno obvezno pogodbo do sobote, ker pogajanja med pošto upravo in med tremi unijami poštne uslužbenstva v teku 10 dni niso pokazala napredka. Healy je pripomnil, da razgovarjajoči se strani še vedno lahko dosežeta sporazum do sobote ob 10. dopoldne, s čimer bi postala njegova odločitev brezpredmetna, toda da on je dolžan svoj predlog izdelati, da bo pripravljen, kot to določa dogovor med pošto upravo in unijami, dosežen pretekli mesec pred obnovo pogajanj.

ZA BOLJŠE IN USPEŠNEJŠE OSNOVNE IN SREDNJE JAVNE ŠOLE V NAŠI DEŽELI

njenih po vseh predelih naše širne dežele, veliko število tudi v Ohio in v samem Clevelandu in njegovi ožji ter širši okolici. Izredno trd udarec so dali šolam olivci v preteklem juniju v Kaliforniji z izglasovanjem predloga 13. To je prisililo k novi preoceeni položaja javnih šol tudi tiste, ki so najdo slednejše vztrajali pri svojih nestvarnih zamislih.

V prenekaterih državah so v zadnjih letih uvedli ponovno izpite o znanju, predno izdajo kake diplome, "odprtja vzgoja" in "socialno puščanje" šolarjev v višje razrede sta prešla iz mode, važno postaja zopet znanje. Oni, ki končajo take šole, srednje in visoke, imajo dobre izgleda za primerno zaposlitev, med tem ko graduanti javnih šol brez uglede velikokrat zastoj iščejo službo.

Vse kaže, da postopno prevladuje v javnem šolstvu vseh stopenj nova stvarnost. Važno je znanje, važno je resno delo, važno je red! Važna mora postati tudi vzgoja mladega človeka, oblikovanje njegovega značaja. Sola mora učiti, pa mora poleg staršev in cerkve ter v sodelovanju z njima tudi — vzgajati.

Iz Clevelanda in okolice

Sestanek—

Marijina legija pri fari Marije Vnebovzete ima v nedeljo, 17. septembra, ob dveh popoldne v cerkvi svoje vsakoletne skupne molitve, nato pa sestanek pod staro cerkvijo. Vsi prisrčno vabljeni!

Rojstni dan—

Ga. Tinka Kanalec v Wiloughby Hills, Ohio, je včeraj obhajala svoj rojstni dan. Cestitamo in ji želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Štrajk učiteljske se nadaljuje—

Javne šole v Clevelandu so zaprte in bodo ostale zaprte vsaj se preko prihodnjega ponedeljka. Okrajni sodnik Harry A. Hanna, ki ga je šolski odbor pozval, da ukaže štrajkujočim vrnitev na delo, je to odklonil, četudi je štrajk učiteljskega po zakonu prepovedan. Sodnik je odredil nova pogajanja in iskane sporazuma. Država, ki je posodila šolskemu okraju 20.5 milijonov dolarjev, ne dovoljuje nobenega povišanja plač, ne da bo odbor povedal, kje bo za to dobil potreben denar. Plače je možno povišati le, če šolski odbor odpusti sorazmerno število osobe. Državni prosvetni oddelek priporoča odpust neučnega osobe.

"Zdaj smo pred odločitvijo posredovalca. Ko enkrat ta svojo odločitev napravi, je vse mimo. Vi lahko štrajkate do sodnega dne, toda odločitev je obvezna." "Je kaj, kar bi mi mogli storiti?" je vprašal neki član unije.

"Jaz mislim, da pri tej točki nimamo izbire," je odgovoril Burrus.

Clevelandska krajevna organizacija unije je glasovala proti štrajku in bo svoje stališče spremenila le, če bi prišlo do divjih štrajkov v drugih velikih mestih. Preje je W. Burrus z blizu 50 vodniki unij poštarev v velikih mestih grozil s štrajkom, če ne bo dana članom unije priložnost za glasovanje o novi delovni pogodbi. To število se je po objavi Healyja zmanjšalo na pet, to so krajevne unije poštne osobe v Clevelandu, New Yorku, Detroitu, Pittsburghu in Philadelphiji.

"Sedaj vam pravijo, da nimate pravice odkloniti svoje lastne pogodbe. Nobena druga skupina v tej deželi ne bi sprejela obveznega posredovanja," je trdil Burrus na omenjenem sestanku.

Zadnje vesti

MORO, Ark. — Štirje jetniki so včeraj pobegnili iz državnega zaporja z "najmanjšo varnostjo" in z ugrabljenim letalom odleteli v Arizono, kjer so izginili, ko so zapustili letalo in njegovega pilota.

LITTLE ROCK, Ark. — Povo-dinji, ki jih je povzročilo močno deževje zadnjih dni so pokončale v Arkansasu in Teksasu vsaj 11 človeških življenj. Dober del mesta Little Rock je bil včeraj preplavljen. Narodna garda je reševala ljudi, ki so se zatekli na strehe hiš.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter je včeraj podpisal odredbo, ki podaljšuje prepoved trgovanja z Vietnamom za eno leto, četudi se je Hanoi prizadeval, da bi izboljšal svoje odnose z ZDA.

MANAGUA, Nik. — Predsednik republike Somoza je objavil včeraj obšedno stanje za dobo 30 dni, v katerih upa, da bo zlomil upor levičarskih gverilcev in njihovih zaveznikov. Ti imajo še vedno v svoji oblasti Leon, druge največje mesto v republiki, in manjši mesti Estili ter Chinadega. V bojih od preteklo soboto naj bi bilo okoli 400 mrtvih.

THURMONT, Md. — Razgovori v Camp David se nadaljujejo z vso voljo in željo po uspehu. Dosežen naj bi bil "okvirni načelni sporazum" za nadaljnja pogajanja med Egiptom in Izraelom, kateremu naj bi se pridružila še Jordanija. Predsednik Carter je odložil vse svoje nastope izven Camp Davida za danes in ostale dni tega tedna, kar pomeni, da se bodo razgovori zavlekli verjetno do konca tedna.

Vremenski prerok

Delno jasno z najvišjo temperaturo okoli 75 F (24 C).

NAROČNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Friday Edition — \$10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 133 Thursday, Sept. 14, 1978

Težave po obisku Kitajca v Beogradu

Redno se pojavljajo težave, kadar v mednarodno političnem ravnotežju kak poseben in izreden pojav razburka mirno, vsaj na videz pokojno morje ter požene v tek nove, viharne valove. Posebno se znajde v težavah dežela, ki jo je novi val zalil in se skuša s svojim državnim čolnom spet rešiti v mirnejše vode. Nekaj takega se je zgodilo minule dni s Titovo Jugoslavijo, ki se je po obisku kitajskega dikatorja Hua Kuo-Fenga znašla v vrtincu nasprotij med Moskvo, Sofijo, Tirano in Pekinom.

Trije nedavno na tem mestu objavljeni odlični članki o Balkanu so nazorno in jasno pokazali, kako je bil balkanski prostor v zgodovini tekmovalja in sporov med velikimi silami vedno neizogibno torišče za obračun med njimi. Ker je zemljepisno odprt Evropi in ustvarja naraven most na poti proti Aziji na splošno in (svoj čas) proti Indiji posebno, je bil balkanski polotok stalno jabolko spora in je zatorej veljal za "sod smodnika".

Kakor pravkar doživljamo, se vloga Balkana v tem oziru tudi za našega časa ni spremenila. Zelo usodno se je zamajalo ravnotežje med tremi največjimi in najboljšimi silami sveta, ko je padla njihova skupna teža na Balkan, na Balkanu pa v prvi vrsti in izrečno na Jugoslavijo. Kitajski komunistični prvak Hua je s svojim obiskom Romunije in zlasti Jugoslavije podrl krhko ravnotežje med Ameriko in Rusijo ter s tem pahnul Balkan v ospredje svetovnega političnega razvoja. Sicer je imela komunistična Kitajka že prej svojo malo pomembno postojanko v Albaniji, toda ta deželica je v vsakem oziru (razen v krutosti režima) tako šibka, da povezava Kitajske z Albanijo ni nikogar vznemirjala.

Sedaj je padla vsa teža rivalitete med tremi velikani prav na Jugoslavijo in je razumljivo zbudila iz dremavičnega skrbnega prikrivanja sporna gnezda znotraj te dežele. S tem, da je Tito povabil na obisk Jugoslavije tovariša Huo, je zelo verjetno mislil na močnega zaveznika v borbi proti Sovjetom v času po svoji smrti. Na dolgo roko bi se ta načrt res utegnil izkazati za dobro politično potezo, a če jugoslovanski samodržec živi še nekaj let, se med tem kočljivji problemi v njegovi deželi in njeni sosesčini lahko izčimijo v zelo resne in nevarne tvore, ki bi jih bilo komaj mogoče ozdraviti drugače kot z operacijo (vojsko).

Ena stvar je čisto jasna: Rusija ne bo držala rok križem in mirno gledala na zaveznitvo Peking-Beograd. Preveč visokih interesov ima na tem prostoru. Pa ima tudi v svojih rokah škarje in platno. Bolgarija je najzvestejša sovjetska zaveznica, zanesljiva in do dna vdana, leži pa na meji Jugoslavije. Na drugi meji je Albanija, ki Tita in "njegove" Jugoslavije s koncem očesa ne more videti. Pripravljena je storiti marsikaj, da bi se njen vzhodni mejaš — če ne podr — pa vsaj močno oslabil. Sramotno in nehvaležno zavržena od strani tovarišev v Pekingu, bo skoraj gotovo iskala zopetnega zaveznitva v Moskvi, ker druge uspešne poti nima. Tako Bolgarija kakor Albanija ima neporavnane račune z Jugoslavijo in je več kot verjetno, da bo te račune Rusija temeljito izkoristila in obrnila v svoj prid, da bi spravila Titovino na kolena. V tem so težave, ki jih omenja naš naslov in jih je sprožil obisk tovariša Huo v Beogradu.

Dovolj je znano in se je že obširno pisalo ter se spet pogreva ostro nasprotje med Jugoslavijo in Bolgarijo zaradi Makedoncev. Titovi komunisti trdijo, da so Makedonci poseben in svojski narod, čigar večina živi na prostoru Jugoslavije, kjer ima samostojno in z drugimi enakopravno republiko na jugu države z glavnim mestom Skopje. Makedonske manjšine živijo deloma v Grčiji okrog mesta Solun, deloma v Bolgariji, kjer jih po Titovi verziji tamkajšnji režimi zatirajo. Prava makedonska domovina je Jugoslavija in njen.

Grki trdijo, da nimajo nobenih manjšin, ki bi jih mogli zatirati, Bolgari pa dosledno vztrajajo pri svoji trditvi, da Makedonci v resnici niso samostojen narod, ampak poseben del Bolgarov, govorijo skoraj isti jezik, imajo isto kulturno bazo in zatorej po vsej pravici spadajo v Bolgarijo, ne pa v Jugoslavijo. Borba je stara. Rusi pa skrbijo, da se zaostrojuje in postaja za Jugoslavijo nevarna. Tako resna postaja, da je vanjo posegel Tito osebno in hvalil voditelje "interne makedonske revolucionarne organizacije" na vnosu Ilindena (dan sv. Elije). Ta organizacija pa zasleduje cilje, ki so blizu bolgarskim idejam o Makedoncih kot pa srbskim (in Titovim).

Drug problem, ki ga sedanji položaj razpihuje v nevaren požar, je vprašanje bodoče usode poldruga miliona Albancev, živečih pretežno na Kosovu, ki ga imajo Srbi iz zgodovinskih razlogov za punčico svojega očesa. Jugoslovanski Albanci poželjivo gledajo proti Albaniji za svoje odrešenje s priključitvijo k Albaniji, čeprav jim beograjski režim skuša iti na roko, kolikor pač more. So povsem nezanesljiv element sredi Srbije; zopetna

povezava Tirane z Moskvo bi situacijo zelo poslabšala. Kaj se lahko zgodi na tem važnem prostoru z rusko asistenco Albaniji, ni težko uganiti. Režim v Beogradu se te težave zaveda ravno tako kot one z Bolgarijo glede Makedoncev in je upravičeno zaskrbljen.

Naštete težave je pahnul na površje obisk kitajskega dikatorja v Beogradu. Sovjeti reagirajo s tem, da so podnetili bolgarske in albanske aspiracije na zemljo in ljudi znotraj Jugoslavije, ki naj ob svojem času služijo ruskim namenom. Ali imajo Sovjeti res v načrtu zgraditi most iz Tirane prek jugoslovanske (srbske) zemlje do Sofije in od tam do Moskve, most čigar oporniki bodo uporni Albanci in Makedonci? Za ta slučaj se je treba pripraviti tudi nam Slovincem.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

LETOŠNJA "DRAGA"

Trst. — Letošnji študijski dnevi — "Draga '78" — ki zaradi tradicije še vedno nosijo ime po vasici Draga pri Bazovici, čeprav so se že tretje leto vršili na Opčinah pri Trstu, so se začeli v petek, 1. septembra zvečer, s predstavitvijo predavateljev v "Peterlinovi dvorani" v Društvu slovenskih izobražencev v Donizettijevi ul. 3 v Trstu. Tudi letos so namreč organizatorji, omenjeno društvo, v katerem imajo glavno besedo o programih študijskih dnevov gosposode Alojz Rebula, Sergij Pahor, Marij Maver, Saša Martelanc in še nekateri drugi, do zadnjega držali v tajnosti imena predavateljev; to se ponavlja zdaj že več let. To pa zato, pravijo, ker bi se sicer lahko zgodilo, kot se je že, da bi jugoslovanske oblasti morda onemogočile prihod v Trst morebitnim predavateljem iz Slovenije. Vendar povzroča ta tajnost težave, o katerih se je v diskusiji potem v Dragi pritoževal zlasti prof. Vrtič iz Svize.

Letošnji predavatelji so bili univ. prof. France Bučar iz Ljubljane, do pred kratkim profesor za javno upravo na pravni fakulteti v Ljubljani in ugleden ekonomist, msgr. Anton Ile, doma iz Ribnice, ki pa živi že okrog 25 let v Bruslju kot župnik za ruske katoličane vzhodnega obreda, tržaški zgodovinar dr. Jože Pirjevec, prof. Maks Šah, časnikar Stojan Spetič in dr. Zorko Harej, ki pripada vodstvu Slovenske skupnosti. Ti zadnji štirje so bili določeni za udeležence "okrogla mize", ki naj bi se bila vršila v nedeljo, 3. septembra popoldne o temi "Ob dramatični 30-letnici: Kominform in slovenstvo".

V soboto popoldne ob 5. uri so se s pozdravi javnih predstavnikov začela predavanja na obširnem vrtu "Marijanišča" na Opčinah. Oba dni je bilo zelo lepo vreme, čeprav so si prejšnji dnevi sledili nalivi in nevihte. Zbralo se je okrog 150 ljudi, katere je pozdravil najprej predsednik Društva slovenskih izobražencev časnikar Sergej Pahor, nato pa šef kabineta predednika deželnega odbora (deželne vlade) dr. Ricchetti, v imenu škofa Bellonija, ki je bil zaradi ustoličenja novega papeža adržan v Rimu, njegov vikar a slovenske vernike mons. "kerl in predstavnik Slovenske skupnosti prof. Bratuž iz Gorice. Sledilo je predavanje univ. prof. dr. Bučarja "Ideologija in emokracija". Prof. Bučar, ki si e ustvaril zlasti v Kavčičevem obdobju ime s svojimi polemičnimi gospodarskimi tezami na, proti rigoroznim marksistom, je odal v svojem zelo strnjem predavanju na visoki akademski ravni, a vendar razumljivem tuji preprostejšim poslušalcem, tujajno in nenavadno temeljito ter globoko analizo ideološkega in seveda tudi političnega totalitarizma, čeprav je že takoj v začetku poudaril, da nima v mislih nobenega določenega političnega sistema in da njegovo predavanje noče biti politično. Jasno je prikazal zlasti manj vidne načine in metode totalitarnega "prevzganjanja" in strahovanja ljudi, npr. preko lažnih in izkrivljenih informacij s po-

polnim obvladanjem vseh informacijskih virov, z moralnim pritiskom, z ekonomskeimi sankcijami, z vzgojo, z lažno znanostjo, s smešenjem in izrivanjem vere itd., čemur se pridružuje seveda tudi odkrit policijski in sodni teror, če je potrebno.

Predavanje je napravilo globok vtis na poslušavce. Debata, ki mu je sledila, ni bila na posebnih višini in se tudi ni mogla prav razviti, ker je bilo očitno, da so se vsi udeleženci, posebno pa predavatelj sam v svojih odgovorih, previdno izogibali konkretni politični stvarnosti onstran meje, četudi je bilo jasno, da je mogla nastati taka preseljeno realistična analiza totalitarnih sistemov samo v glavi človeka, ki je sam imel priložnost do dna preučiti enega izmed njih in gotovo enega najzgodnejših in najbolj krutih. Vsekakor se je prof. Bučarju posrečilo, da se ni zapletel v kako politično diskusijo in se je torej lahko mirno vrnil še isti večer v Ljubljano. Pokazal pa je pogum, ki vzbuja spoštovanje. Tudi njegovo predavanje bi vzbudilo, če bi bilo prevedeno v kak razširjen jezik in če bi izšlo v tisku, nedvomno evropski ali celo svetovni odmev. Kot je slišati, bo menda v bližnji prihodnosti predaval na Danskem.

V nedeljo ob devetih je bila na istem vrtu maša za udeležence — somaševali so trije duhovniki —, nakar je predaval mons. Ile o usodi krščanstva v Sovjetski zvezi pod naslovom "Od pokusa totalnega uničenja do zarje novega krščanstva". Pri tem je upošteval tudi izkušnje Solženicina in drugih disidentskih pisateljev ter povedal marsikaj zanimivega in neznane. Njegovo predavanje pa je imelo to hibo, če se lahko tako reče, da ni niti z besedo omenil verskega preganjanja pri drugih narodih Sovjetske zveze, ampak je govoril ves čas samo o Rusih in Rusiji. Šele v dolgi diskusiji, ki je sledila zanimivemu predavanju, je nekdo načel tudi vprašanje o usodi mohamedanstva in drugih ver v Sovjetski zvezi, toda ura je bila tedaj že pozna in del udeležencev je že odšel na kosilo.

Popoldne ob štirih bi bila morala biti na vrsti "okrogla miza" o kominformizmu oziroma njegovih pogubnih posledicah za tržaško slovenstvo, ki se čutijo živo še danes. Problem je zato aktualen in zbralo se je precej ljudi, okrog 200. Vendar pa je imel prof. Pirjevec kot eden predvidenih udeležencev "okrogla mize" tako dolg referat — trajal je skoro poldrugo uro, prirejen v glavnem po Dedijerovih virih, omenil pa je tudi knjigo oziroma študije prof. Bogdana Novaka in druge viro —, da je naravnost onemogočil "okroglo mizo" in odrinil druge udeležence ob stran. Predstavnik KPI, časnikar Spetič, ki se je edini lojalno držal predpisanih 20 minut, je sicer protestiral, vendar je lahko Pirjevec do konca predbral svoj referat, ki je bil res zanimiv zlasti za tisti del poslušavcev, ki sami niso prebrali Dedijerove knjige in druge zadnje literature. Prof. Šah je moral zelo skrajšati svoj referat o posledicah kominformizma za

slovensko šolstvo na Tržaškem in Goriškem, kajti številni slovenski starši so pod pritiskom italijanske partije prepisali otroke v italijanske šole, da bi se ne zdeli "nacionalisti" in titovci. Na polovico je moral skrajšati svoj referat tudi dr. Harej, ki je govoril o političnem dogajanju in o posledicah na slovenska društva v zvezi s kominformizmo gonjo proti slovenstvu.

Vsi štirje referati so trajali skoro tri ure, zato je razumljivo, da so zelo utrudili občinstvo in da je bila diskusija — po promoru — zelo kratka in blede. Izstopal je le poseg Borisa Pahorja, ki je ponovno opozoril na pogubni vpliv "internacionalizma" na narodno zavest slovenskih ljudi.

Poudarek in višek letošnjih študijskih dni je bil odločno na predavanju dr. Bučarja, nato pa je ton počasi padal in konec v nedeljo zvečer je močno razočaral, bolj po organizacijski kot vsebinski plati.

Letos je manjkala tudi družabnost, ki je bila prejšnja leta ena glavnih privlačnosti "Drage", kajti žive diskusije so se tedaj nadaljevale v ožjih krogih za mizami pri skupnem kosilu in večerji. Letos namreč ni bilo miz in kosil ter večerij in udeleženci so se porazgubili po openskih restavracijah in gostilnah ali po zasebnih domovih. Vzrok so bile organizacijske težave. Pač pa so tudi letos prodajali svobodni slovenski tisk, knjige, ki vsebujejo predavanja s prejšnjih "Drag", Pahorjevo revijo "Zaliv", "Mladiko", izdaje Slovenske kulturne akcije, zbornik "Alternativa" itd. Udeleženci so precej segali po njih. Med občinstvom je bilo par desetih ljudi z onstran meje, pa tudi gostje iz daljnih krajev, med njimi prof. Ljubo Sirc iz Glasgowa, prof. Čučej iz Kanade z ženo in hčerko, dr. Urbanc iz Kanade, g. Zrnc iz Toronta, ki je v dvorani Finčgarjevega doma v nedeljo zvečer prikazal skopitčne slike o nekdanjih indijanskih kulturah in vzbudil z njimi zanimanje, slikar Rapotec iz Avstralije, kipar France Gorše in drugi.

F. J.

Vinska trgatve na Slovenski pristavi

CLEVELAND, O. — Kakor ste že verjetno opazili v koledarčku, bo tudi letos Slovenska pristava priredila svojo tradicionalno "Vinsko trgatve" in sicer v nedeljo, 17. septembra. Vse bo preskrbljeno glede jedade in pijske. Kuharice bodo pripravile golaž s knedeljčki, klobase z zeljem in suhe klobase s sirom. Zraven bo dober domač kruh. Seveda bomo poskušali tudi različna vina!

Za poskočne melodije bo pa skrbel znani orkester "Sonet". Torej na svidenje v nedeljo, 17. septembra, na Slovenski pristavi.

Odbor S. P.

Nekaj o naši slovenski šoli

CHICAGO, Ill. — V zadnjih tednih sem opozarjal na otvoritev slovenske šole in o kosilu za Slovensko šol. Nič pa nisem povedal, kdaj slovenska sobotna šola prične s poukom. Sedaj so nastale spremembe, ki popolnoma spremenijo prvotni načrt. Ni moja krivda. Otvoritevna maša za slovensko šolo bo v nedeljo, 24. SEPTEMBRA, ob 10. uri dop. K tej maši naj pridejo vsi dosedanj, pa tudi bivši učenci. Po maši bo v spodnji dvorani sestanek staršev. Vsi starši prav iskreno vabljajo! Pogovorili se boste o nadaljnjem programu te šole, kakor tudi o kosilu v prid slovenske šole. Vstopnice bodo kmalu na razpolago po \$5.

Sola bo pričela s poukom v SOBOTO, 7. OKTOBRA. Kakšen bo obisk? Odvisno je od vas, dragi starši. Daljave danes ne pomenijo nič. Kaj pa višji oddelek? Ta je namenjen dijaki-

njam in dijakom višjih šol. Zlastno bi bilo, če bi kdo odpadel, ker pač mora ta dan delati.

Kosilo v prid slovenske šole bo v nedeljo, 15. OKTOBRA, opoldne. Takrat nas bo obiskala tudi misijonarka sestra Silva Žužek. Toda o tem več drugič. Najvažnejše je, da skušamo v tem letu podpreti slovensko šolo. Starši, ki imajo učence, naj jih redno pošiljajo v šolo in z njimi doma govorijo le slovensko. Udeležimo se kosila v prid te šole! Dijaki višjih šol naj nadaljujejo s slovensko vzgojo v višjem oddelku. Kako jim ta šola pride prav, pričajo izjave dijakov, ki so bili letos na Koroškem.

Mirko Geratič

Iz življenja Slovencev v Milwaukeeju

Milwaukee, Wis. — Ker so Kolmanovi iz Waukegana imeli poročno slavlje za sina Ludvika ml. in njegovo zaročenko Karen le za ožji krog domačih, so zato v soboto, 26. avgusta popoldne pripravili v parku Triglav ponovitev svadbe za širši krog prijateljev, predvsem Triglavov katerega član je tudi ženin Ludvik.

Ko se je tisti dan ob treh popoldne pripeljal ženin Ludvik z nevesto Karen, ju je pri vhodu v Park ustavila "šranga". Ker si ženin ni izbral katere od mladih in zaurbrnih Triglavank, je moral plačati več kot stotak, da so ga z nevesto spustili naprej. Ženina in nevesta s svati so nato prijazno naložili na okrašena "vozova" (traktorja) in ju odpeljali pred "Dom", kjer su ju pozdravila dekleta v narodnih nošah z domačimi plesi. Sledilo je obilno svatovski kosilo, h kateremu so točili žlahtno kapljico, ki je naredila med prijatelji primerno veselo razpoloženje. Slovenska pesem je potem donela po Triglavskem parku v tiho avgustovsko noč.

Hvaležni smo Kolmanovim za odlično in bogato postrežbo ter domačnost. Mlademu paru pa želimo vso srečo v življenju, ki je gotovo polno upov in nad!

VLADO KRALJ 70-LETNIK.

Vlado Kralj

— Tukajšnji slovenski javnosti dobro poznani kulturni delavec Vlado Kralj je 4. sept. t. l. v krogu svojih domačih in številnih prijateljev praznoval 70-letnico svojega življenja. Kdo bi mu jih prisodil, ko je pa tako fizično in duševno poln življenja, če ravno je tudi on moral skozi težke dneve vojne in revolucije, kjer so mu partizani ubili brata. Vlado je bil ves čas eden glavnih kulturnih delavcev pri Triglavu in je še. Talente, ki ji je prejel od Boga, ni zakopal. Mnogi jih je kot dramsko in igralsko nadarjen človek, ki ima velik smisel za umetnost.

Kmalu v začetku emigracije (nekaj časa je družina živela v New Yorku) je Vlado z ženo Izabelo in hčerko Biba prišel v Milwaukee. Takoj so se vsi trije pridružili-takrat še zelo mlademu društvu Triglav, kjer je Vlado prijel za delo in prevzel kulturni del tega. Kot zelo sposoben dramski igralec in režiser je pripravil mnogih iger, akademij, Miklavčevih, materinskih in drugih predstav tukaj in prav tako še preje doma in žel za to obilo priznanja. Skoraj vsa leta tu je bil Vlado v društvenem odboru za kulturni del društvenega dela.

Ze 15 let dela pri Slovenski kulturni radijski uri, 23. junija 1963 so Vlado, njegova žena Iza-

bela in pok. Marjan Zovič prvi poslali po zračnih valovih v slovenske domove mesta Milwaukee, in okolice domačo besedo, melodijo in pesem. Od takrat dalje ura vsako nedeljo vstrajno vzbuja med rojaki slovensko zavest, goji domačo govorico s tem, da kliče v spomin dela naših velikih mož pretekle in današnje dobe, pisateljev, pesnikov, kulturnih in verskih glasnikov doma in v svetu. Ura nam redno posreduje še razne stare običaje, opeva lepote naše zemlje in še mnogo lepega, ki se ne da vsega naštet.

Vodstvo radijske postaje je postalo pozorno nad odlično urejeno oddajo ter je uri izročilo diplomu priznanja.

Ob 15-letnici Slovenske kulturne radijske ure in 70-letnici njenega direktorja naše iskrene čestitke in še veliko let uspešnega vodstva in božjega blagoslova tej lepi ustanovi.

Moramo omeniti tudi to, da je Vladova hčerka Biba svojemu atu za rojstni dan pripravila čudovito darilo — pripeljala je v družino ženina v osebi mladega, izobraženega in zelo dobrega Johnnyja, sina iz ugledne družine Ivana in Marice Bambič. Dan pred očetovim rojstnim dnem, 3. septembra ob treh popoldne je bila v cerkvi sv. Janeza na Cold Spring Rd. poroka s sv. mašo. Poročil ju je hišni prijatelj prof. dr. Jože Gole. Svatba je bila ob petih v lepi restavraciji "Chalé" ob obali Michiganskega jezera, kjer se je zbralo lepo število svatov-Slovencev in ožjih prijateljev družine. Na svatbo so bili povabljeni tudi nevestini kolegi in kolegice iz baletne Milwaukee skupine. Za ples so igrali odlični in številni godci iz Chicago pod vodstvom g. Lojzeta Arka, da ni bilo moči ugnati ne starega, še manj pa mladega sveta pod akordi spretnih "muzikisov". Bilo je lepo!

Ker ima nevesta Biba svojega ata tako rada, mu je drugi dan na njegov rojstni dan z mamom pripravila presenečenje v Parku Spet se je zbralo veliko število domačih in Triglavov ter ožjih Vladovih prijateljev, kjer so bili postreženi z na raznju pečenim prasičkom in veliko gobevo gnjatjo z raznovrstno solato in pecivom. Tudi sladke kave in vinske kapljice ni bilo treba stradati. Hvala Bibi in vsem, ki so stregli, Kraljevim in Bambičevim za veliko gostoljubnost!

Z večtedenskega obiska v Ljubljani se je vrnila k svoji nečakinji Marički Kadunc njena ljubljena teta Ana. Sicer trdna kot hrast je po vrnitvi bila bolj slaba. Vendar smo jo videi na slovesnosti 70-letnice V. Kralja v Parku, kar korajžno. Bog ji daj zdravja!

Lepe pozdrave vsem!

F. Rozina

IZ NAŠIH VRST

Toronto, Ont. — Spoštovani! Prišel je čas za obnovo naročnine za leto 1979. Boljše, da Vam jo pošljem preje, kot da bi zamudil.

Ameriško Domovino imamo vsi radi. Preberemo jo od začetka do konca. Smo res zvesti bralci našega lista. Naročnini je priložen tudi dar za tiskovni sklad.

Zeleč Vam mnogo sreče in lepih nadaljnjih uspehov Vas pri srčno in spoštljivo pozdravljam!

Stanislav Čemaš

* Spoštovani! Kar Vam gre? Upam, da ste zadovoljni in zadovoljni, vse drugo pa potem itak pride.

Priloženo pošiljaja ček za petkovo misijonsko naročnino za č. g. Pavla Bernika in prilagava dar. listu. Zelo ceniva Vaše napore za ohranitev slovenskega dnevnika.

Lepe pozdrave Vam in vsem sodelavcem iz tople in prijazne Geneve!

Frank in Pavla Pustotnik

Moji zbori

(Nadaljevanje)

Na malem koru stare pokopališke cerkve nismo ostali dolgo, ker je bila med tem dozidana nova farna cerkev sv. Cirila in Metoda, ki jo je arhitekt Jože Plečnik mojstrsko prislomil na staro, predrl med njima steno in iz častitljivega sv. Krištofa napravil kapelo novi cerkvi. Ker je krištofvska cerkev stala poševno in njena fronta ni tekla vzporedno s Tyševo cesto, a novo je Plečnik zasnoval vzporedno s cesto, je nastala med obema nekakšna zagozda. V to zagozdo je mojster namestil pevski kor tik ob glavnem oltarju, le za kak meter dvignjen od tal nove cerkve. Semkaj se je zbor iz malega kora s harmonijem vred preselil, in tu se je odigravala moja glasbena delavnost prihodnjih nekaj let.

(Na žalost so komunisti obe cerkvi do tal podrl, a Plečnikovo cerkev reproducirali — kot se trdi, natanko po originalu — nekje stran od glavne ceste, ki nosi Titovo ime).

Akustično je bila kombinacija dveh cerkva še kar posrečena, vendar je na novem koru zbor lahko iz polnih prs prepeval, da ga je bilo mogoče slišati po vseh kotih prostorne hiše božje. Takih kotov je bilo vse polno, šla je za vedno intimna finesa prepevanja na starem koru. Glas harmonija, ki je v stari cerkvi dobro zapolnil prostor, kadar sem pritisnil z vsemi registri, se v novi obsežnosti ni mogel uveljaviti; kar razblinil se je njegov glas po širokem prostoru, ostal je šibak in neboljšen. Orgle ...

Da, v novo cerkev nove orgle, taka misel je zajela in se utrdila ne samo v meni, marveč tudi v pevcih; na samo v pevcih ampak tudi v faranih, ki so bili nedeljo za nedeljo priče siromašnosti starega instrumenta, ki zlasti ob slovesnih prilikah ni bil sposoben dati bleščave poveljanju prazniškega občutka. Seveda sem bil na orglah najbolj zainteresiran jaz sam, ki sem to kraljevsko glasbilo visoko cenil vse od časov, ko sem v škofijskem zavodu pod učiteljem Stankom Premrlom odkrival njegove lepote in čare, pa do današnjega dne, ko so mi roke opešale in ne morejo več božati čudodelnih tipk, iz katerih je mogoče pričarati nebesko muziko.

Razumljivo je zatorej, da sem bil prvi pobornik za nove orgle. Hrepenenje po njih me je s tako silo prevzelo, da se je prelilo tudi v um in srce pevcev, da so bili vsi do zadnjega radevolje pripravljeni vzeti nase kampanjo za nabiranje prispevkov. Osnovni smo poseben odbor in vanj povabili tudi nekaj vidnejših nečlanov, izdelali po mojem predlogu točen načrt in vneto šli na delo. Kako je vse potekalo, ni zanimivo, a zanimivo je, da smo bili prej kot v pol leta tako daleč, da smo župniku — ki je našo akcijo vneto podpiral — predlagali, naj fara orgle naroči pri mojstru Fr. Jenku v Guncijah pri št. Vidu n/Lj., učenca Ivana Milavca; tačas je bil Jenko najboljši izdelovalec orgel v deželi.

Preden sem se v župnikovem zastopstvu podal k mojstru Jenku, sem obiskal kanonika in vodilnega cerkvenega glasbenika, orglarja in zvonarja dr. Fr. Kilmovca, s katerim sva se že dolgo poznala. Nesel sem mu na vpogled in oceno svoj načrt, kakšne registre (vrste piščali) naj bi nove orgle imele (dispozicija orgel). Da sem se pa dodobra seznanil z Jenkovim intonacijo posameznih registrov, sem nekaj krak obiskal Jenkove nove orgle v cerkvi sv. Petra in tam izbral, kar se mi je zdelo lepo in primerno za manjšo cerkev. Kilmovec je bil z mojo dispozicijo zadovoljen, pogršel je le miksturo (register z majhnimi piščalmi drugorodnih ali alikvotnih tonov); trdil je, da je mikstura za orgle, kar je sol za je. 'Osoli' zlasti zvok polnih orgel.

Sedaj pa še vnanja oblika instrumenta za izredno cerkev in še bolj izreden kor! Dejal sem: cerkev je sezidal in kor postavil Plečnik — naj sedaj on napravi načrt tudi za podobo orgel. In sem se odpravil k mojstru v njegov seminar na univerzi.

Slučajno se je naključilo, da je prav v tistem času umrl v Novem mestu moj stric, ki me je rad imel in me pomagal šolati. Zelo sem ga spoštoval in cenil, kar me je nagnilo, da sem napisal topel posmrten spomin nanj in ga objavil v 'Slovencu'. Plečnik je tisti sestavek prebral. Ko sem se mu predstavil kot vodja pevskega kora pri fari sv. Cirila in Metoda za Bežigradom in povedal svoje ime, me je takoj prekinil:

'Ali ste vi tisti Puš, ki je napisal v Slovencu spomin na svojega strica?'

Pritrdil sem, on je pa nadaljeval:

'Zelo mi je bil všeč, in vidim, da niste samo glasbenik, ampak znate tudi lepo pisati.'

Izredno naključje naju je takoj zblizalo in duhovna vez med nama se je večala od obiska do obiska — zaradi novih orgel. Zmeraj me je vesel sprejel in nikoli ni manjkalo časa, da sva se pogovarjala, ne samo o njegovi cerkvi za Bežigradom in o orglah, ampak tudi o marsičem drugem. Glede orgel me je vprašal, kako si jih jaz predstavljam. Odvrnil sem, da se mi radi arhitekture cerkve in kora vedno v predstavi ponuja oblika, kakor jo slikajo na podobah sv. Cecilije: od največje piščali doli do najmanjše, kakor si po tonih sledijo. Takoj je poprijel za idejo in jo razširil: dve vrsti takih piščali, ena večja, druga manjša od dveh strani, ki se na nesimetričnem mestu križata. Omara pod njimi naj bo iz polirane hrastovine, izdelana po načrtu, ki ga bo njegov seminar izdelal. Vse mora biti precizno izvršeno, ker bo instrument obiskovalcem cerkve vedno pred očmi, bo poleg velikega oltarja pravi 'Blickfang', kot pravijo Nemci.

Vse se je zgodilo po mojstrovilji; orgle menda stojijo v tej podobi še danes v reproducirani cerkvi, skriti med hišami bežigradske naselbine. Ko s o bile orgle enkrat naročene, in je bil sklenjen dogovor, la bodo postavljene v cerkev v določenem času, smo se z zborom takoj začeli pripravljati za slovesnost njihove blagoslovitve: ki naj bo za faro velik praznik. Saj so orgle — kakor zvon — v življenju farane dejavniki, ki ga spremlja vse življenje; pomagajo mu v pesmi dvigati srce k Bogu, poveljujejo slovesnost prazničnih dni in odgovkov z mogočno muziko, in tugujejo z njim v trenutkih žalosti. Poslušaj jih nedeljo za nedeljo in ga vselej pozdravijo kakor star znanec in prijatelj, ob katerem je dobro biti.

Skupno smo sestavili program celotne slovesnosti, ki naj bo združena s cerkvenim koncertom: pri sestavljanju sem dal zboru možnost, da soddloča in na ta način čuti, da je to skupna zadeva vseh pevcev in jih ta zavest spodbuja k intenzivnemu sodelovanju vseh. Sporazumeli smo se, naj bo zlasti koncert dogodek visoke kvalitete, in na moja ramena je padla naloga pridobiti prvovrstnega orglavca za orgelske solo-točke in za spremljavo, pa tudi kakega prominentnega pevca in pevko zaradi pestrosti programa. Šli smo na delo z velikim navdušenjem in odločno voljo, da mora ta dogodek pomeniti glasbeni mejnik v novi fari.

(Dalje prihodnjič)

REPAIRS OF ALL KIND

Interior and Exterior. — Call ROC DUSHAJ at 881-0683 from 9 p.m. to 11 p.m. I talk Croatian and Slovenian.

(120-139)

Since 1914 ...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Nancy Osborne
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Frances Kimak
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Nancy Osborne
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

HOLY FAMILY SOCIETY OF THE U.S.A. MINUTES OF THE SUPREME BOARD SEMI-ANNUAL MEETING JULY 29, 1978

Notices were mailed to the members of the Supreme Board of the Holy Family Society to meet for the Semi-Annual meeting to be held at the Society's Home Office on July 29, 1978. Because several of the officers reported they would be unable to attend this meeting, it was questioned whether or not the meeting should take place. After checking the By-Laws of the Society, it was realized that the number of attending officers would constitute a quorum and therefore the meeting would take place as originally scheduled.

President, Joseph J. Konrad, called the meeting to order at 11:00 a.m., Saturday, July 29, 1978.

Reverend Aloysius Madic opened the meeting with a prayer. Our president then called on our Recording Secretary, Nancy Osborne for the roll call of officers.

The following members of the Supreme Board were present: President, Joseph J. Konrad; Secretary, Robert M. Kochevar; Treasurer, Anton J. Smrekar; Recording Secretary and Social Director, Nancy Osborne; Second Trustee, Frances Kimak and our Spiritual Director, Rev. Aloysius Madic.

Members of the Supreme Board were mailed a copy of the minutes of our previous meeting held on February 25, 1978 and therefore a motion was made by our Secretary, Robert M. Kochevar, to dispense with the reading of the minutes. Anton J. Smrekar seconded the motion. Motion carried.

The motion to approve the minutes was made by Robert M. Kochevar and seconded by Frances Kimak. Motion carried.

The minutes were passed to the board members for signatures.

President, Joseph J. Konrad called on our Treasurer, Anton J. Smrekar for the reading of the Financial report for the first six months of the year 1978.

Mr. President and members of the Supreme Board: The following Cash Statements have been prepared from the general books of the Holy Family Society of the U.S.A. and are presented herewith:

HOLY FAMILY SOCIETY OF THE U.S.A. LEDGER ASSETS FOR THE PERIOD ENDED JUNE 30, 1978 EXHIBIT I

LEDGER ASSETS

Petty Cash	400.00
First National Bank — Misc. Account	218,068.19
First National Bank — Benefit Account	-0-
Bonds	213,468.19
Stocks — Preferred	2,716,971.00
Stocks — Common	55,959.92
Certificates of Deposits — Savings and Loans	1,561,271.52
Policy Loans	92,232.96
Net Due From Agency	8,635.10
TOTAL	\$4,755,564.49

V blag in ljubeč spomin

ob prvi obletnici, odkar nas je za vedno zapustil naš ljubljeni soprog, oče in stari oče

JOHN KEBE

Odšel je 14. sept. 1976.

Dve leti Te že zemlja krije, v temnem grobu mirno spiš, srce Tvoje več ne bije, v duhu med nami še vedno živiš.

Kako pozabit' na Tvoj domek, kjer Tvoje zlato srce spi, kako potešit' bolečino, ko vedno spremlja nas vse dni?

Kako zelo smo Te ljubili, solzne naše so oči, Te nikdar ne bomo pozabili prav do konca naših dni.

ZALUJOCI:

Mary, soproga —
Otroci, vnukinje —
Ostalo sorodstvo.

Thornhill, Belleville, Ottawa, Montreal, Halifax,
14. sept. 1978.

LEDGER LIABILITIES

Illinois State Tax	497.27
Social Security Payable	489.82
Withholding Taxes Payable	1,686.90
Reserve For Checks Written Off	1,945.45
Premium Deposit Fund	744.23
TOTAL	5,363.67
Total Net Ledger Assets As Of June 30, 1978	\$4,750,200.82

HOLY FAMILY SOCIETY OF THE U.S.A. INCOME FOR THE PERIOD ENDED JUNE 30, 1978 EXHIBIT II

INCOME	
PREMIUM INCOME	
Life Premiums	260,731.60
Accident and Health Premiums	1,205,770.84
Total Premium Income	\$1,466,502.34
INVESTMENT INCOME	
Interest On Bonds	38,371.76
Interest On Policy Loans	2,400.98
Interest On Certificate of Deposits	85,950.13
Dividends — Stocks	3,526.26
Total Investment Income	180,249.13
Income For Period Ended June 30, 1978	\$1,646,751.47

HOLY FAMILY SOCIETY OF THE U.S.A. EXPENSES FOR THE PERIOD ENDED JUNE 30, 1978 EXHIBIT III

EXPENSES	
Claims — Death	52,468.00
Disability Benefits	1,985.40
Cash Surrender and Endowments	25,119.92
Claims — Health and Accident	566,917.46
Total Paid To Policyholders	646,490.78
COMMISSIONS PAID	
Policy Fees	8,043.00
Commissions — Life	38,142.84
Commissions — Health and Accident	316,982.53
Total Commissions Paid	363,168.37
GENERAL EXPENSES PAID	
Rent and Utilities	46,116.77
Salaries	132,705.00
Legal Fees	7,560.45
Insured Benefit Plans	344.55
Medical Fees	3,272.55
Inspection Reports	2,220.17
Office Maintenance and Supplies	7,364.80
Travel	985.21
Postage, Exp. Telephone and Teleg.	17,182.17
Advertisements	2,900.68
Printing	14,208.13
Promotional	2,466.60
Office Equipment	1,586.09
Fraternal Activities	4,391.24
Donations	1,748.82
I.B.M. Service	35,336.00
Official Publication	518.00
Dues and Subscriptions	3,347.15
Actuarial and Accounting Fees	7,150.00
Insurance	2,939.00
Rental of Safety Dep. and P.O. Box	60.00
Bank Collection Charges	24.80
Board Meeting and Per Diem	1,100.00
Total General Expenses Paid	\$296,028.18
(To Be Continued)	

MALI OGLASI

Slive naprodaj

7295 Chapel Rd.,
N. Madison, Ohio
(133-134)

Grozdje naprodaj

Kličite 531-1876 do 9. dopoldne ali zvečer po šesti uri.
(133,134)

Lastnik mora prodati

Močno znižana cena za naglo prodajo hiše v Wickliffu. Običajno grajen, velik ranč s 3 spalnicami, 2 kopalnicama, opaženo razvedrilnico, delavnico, pokritim patiom in garažo za 2 avta in pol.

Turk Realty
531-5337
(133,134)

BY OWNER

Beautiful brick single, 3 bedrooms, plus sunroom and finished basement. Modern kitchen and bath, 2 car garage. E. 250 St. area; \$40's. Call 481-2433 (day), 531-8041 (eve.).
(132-138)

By Owner

E. 140 St. & Lakeshore area. Fully insulated frame with basement and full attic. 2 bedrooms, eat-in kitchen, dining room with cabinets, living room with gas fireplace and cabinets. Call 661-6355 evenings, \$32,000.
(131-135)

Stanovanje išče

Samski moški išče majhno neopremljeno stanovanje v priležju v okolici Sv. Vida. Ponudbe poslati na urad Ameriške Domovine.
(132-133)

Strojnik

Obratovalca za vrtni stroj iščejo. Začetna plaša \$2.89, ga bodo izvežbali. Prijavite se osebo na 2122 St. Clair Avenue.
(132-134)

Hiša naprodaj

Lastnik proda hišo za dve družini, 6 in 6 sob, na Addison Rd. Kličite 391-1088.
(130-134)

Naprodaj

Prevozni kovčeg (trunk) in garderobna omara. Kličite 481-0589 po 4. pop.
(133)

Dohodninsko posestvo

Na E. 53. cesti, vse podkleteno, 2 in pol garaži.

Zidane hiše v Euclidu

Zidana kolonialna, 3 spalnice, dvojna garaža, družinska soba.

Zidani bungalov, 4 spalnice, predeljena klet, dvojna garaža.

UPSON REALTY

UMLA

499 E. 260 St. 731-1070
Odpri od 9. do 9.
(x)

Hiša naprodaj

Odpri v soboto in nedeljo pop. do 1-7
11391 Girdled Rd.-Concord Twp. Prostoren ranč s 3 spalnicami na več kot eni aker velikem zemljišču, dnevna soba z zidano steno in kaminom, velika podeželska kuhinja, 14x18 čev. obsegajoča jedilnica s pogledom na gozd, vsa podkletena, razvedrilnica, garaža za 2 voza in pol, preproge in tla iz trdga lesa, v odličnem stanju. Nizkih 70. Kličite 1-357-0208.
(130-134)

Help Wanted

Snažilko iščejo

Za dva dneva v tedi, prednostno v torek in petek, dobra plača. Kličite 371-9383.
(130-134)

Odgovorna ženska za čiščenje in lahko likanje. 881-9958 po 5. pop.
(Sep. 14, 15, 21, 22, 28)

BREZ DOMA

Hektor Malot

Neko vprašanje mi je vstalo v duši. Ali bo tako znamenit glasbenik hotel poučiti dva revna dečka, kakršna sva bila midva?

"Ali je gospod Espinassous zelo zaposlen?" sem vprašal.

"Gotovo. Kako neki bi ne bil?" Mislite, da naju bo hotel jutri sprejeti?"

"Sveda. Saj sprejme vsakogar, samo če ima denar."

Ker sva bila pripravljena na to, da mu plačava pouk, naju je krémaričin odgovor zadovoljil in, ko sva odšla spat, sva se v postelji pogovarjala o vprašanjih, ki sva mu jih hotela zastaviti, čeprav sva bila od poti zelo utrujena.

Drugo jutro sva si skrbno osnažila obleko, kajti nisva imela druge, da bi se preoblekla. Vzela sva vsak svoje glasbilo, Matija gosli, jaz pa harfo, in krenila proti stanovanju gospoda Espinassousa.

Kapi je kakor po navadi hotel iti z nama, a to pot ga nisva vzela s seboj. Privezala sva ga na dvorišču gostilne, kjer sva prenočila, ker se nama ni zdelo primerno, da bi se predstavila slavnemu glasbeniku s psom.

Ko sva dospela do hiše, ki so nama jo označili, sva mislila, da sva se zmotila, kajti nad vrati je visel znak, ki je označeval brivnico. Čudno se nama je zdelo to, kajti nisva si mogla misliti, da bi to bil obenem znak glasbenika. Ko sva še v zadregi gledala na znak nad vrati, je nekdo prišel mimo in vprašala sva ga, kje stanuje gospod Espinassous.

"Tukaj," je dejal in nama pokazal brivnico.

Končno pa to ne bi bilo nič čudnega, če bi učitelj glasbe stanoval pri brivcu. Vstopila sva. Brivnica je bila razdeljena na dva enaka dela. V desnem oddelku je na deski bilo več krtač, glavnikov, posodic z mazili in milo. V drugem delu pa so na steni visela razna glasbila.

"Kje je gospod Espinassous?" je vprašal Matija.

Nek majhen in živahen možiček, ki je pravkar bril nekega kmeta, se je obrnil in odgovoril: "Jaz sem."

Pomenljivo sem pogledal Matija, kakor da bi mu hotel reči, da brivec pač ne more biti bogve kako sposoben glasbenik in da bi zavrgla svoj denar, če bi njega prosila za pouk v glasbi. Matija pa me ni hotel razumeti in ubogati. Ne da bi kaj rekel, se je usedel na stol in dejal:

"Prosim, če bi bili tako prijazni in mi pristigli lase, ko boste dokončali z onim gospodom."

"Prav rad, fant. Še obrijem te, če hočeš."

"Hvala lepa," je odvrnil Matija. "Danes ni treba. Pa drugič."

Matijevo odločnost me je presenetila. Skriva mi je pomežiknil in mi dal razumeti, naj nekoliko potrpi in naj ne bom nejevoljen.

Ko je možiček končal svoje delo, se je z brisačo v roki približal Matiju.

"Gospod," je dejal Matija, medtem ko mu je možiček ogrižal brisačo, "s prijateljem sva razpravljala o nekaterih vprašanjih. Ker nama je znano, da ste znamenit glasbenik, nama boste morda mogli pomagati in nama pojasniti ta vprašanja."

"Kar razložite mi svoje težave."

Zdaj sem šele spoznal, kaj je Matija hotel. Najprej je hotel izvedeti, če bo ta brivec in glasbenik obenem znal odgovoriti na njegova vprašanja. Šele ko bi se prepričal o tem in bi ga njegovi odgovori zadovoljili, bi ga prosil za pouk. Res je bil prebrisan moj tovariš Matija.

"Rad bi vedel zakaj se gosli uglašajo samo na določene note?" je vprašal Matija. Prepričan sem bil, da bo ta brivec, ki je prav v tem trenutku česal

Matijeve dolge lase, odgovoril približno tako, kakor sem odgovarjal jaz. Prikrito sem se smejal na ta račun. Možiček pa je odgovoril:

"Druga struna mora biti uglasena na 'a', ostale pa morajo biti uglasene vsaka za kvinto nižje oziroma višje."

Nisem se smejal jaz, ampak Matija. Se je li smejal moji osuplosti? Morda pa je bil samo vesel, da je dobil odgovor na to, kar je želel vedeti. Nasmejala se je res od srca. Jaz pa sem z odprtimi usti gledal tega brivca, ki je brez zadrege odgovarjal na vprašanja, ki mu jih je stavljal Matija in medtem mirno strigel Matijeve dolge lase.

Potem ko je odgovoril na vsa najina vprašanja, je on sam začel izpraševati in kmalu zvedel, zakaj sva prišla k njemu. Tedaj pa se je tudi on začel smejati.

"Kako šta smešna ta mala pa glavca," je vzkliknil.

Hotel je, naj mu Matija kaj zaigra. Ta se ni pustil dolgo prositi in je zaigral valček.

"In ti ne poznaš niti not!" je vzkliknil brivec in potrepljal Matija po ramenu, kakor da bi bila že stara znanca.

Povedal sem že, da je v sednjem predelu bilo več glasbil na steni. Matija je vzel v roke klarinet.

"Znam igrati tudi na klarinet," je dejal, "kakor tudi na kornet."

"Igraj torej!" je vzkliknil Espinassous.

Matija je zaigral najprej na eno, potem na drugo glasbilo. "Ta paglavec je pravi čudež!" je vzkliknil brivec. "Če hočeš ostati pri meni, bom naredil iz tebe velikega glasbenika. Zjutraj boš pomagal v brivnici, ves ostali čas pa te bom poučeval v

glasbi. Ne misli si, da tega ne zmorem, ker sem brivec. Treba je skrbeti za hrano in obleko; to si pridobim s svojo obrtjo. Saj si je že marsikateri velik mož tako pomagal. Delo nikakor ni sramota."

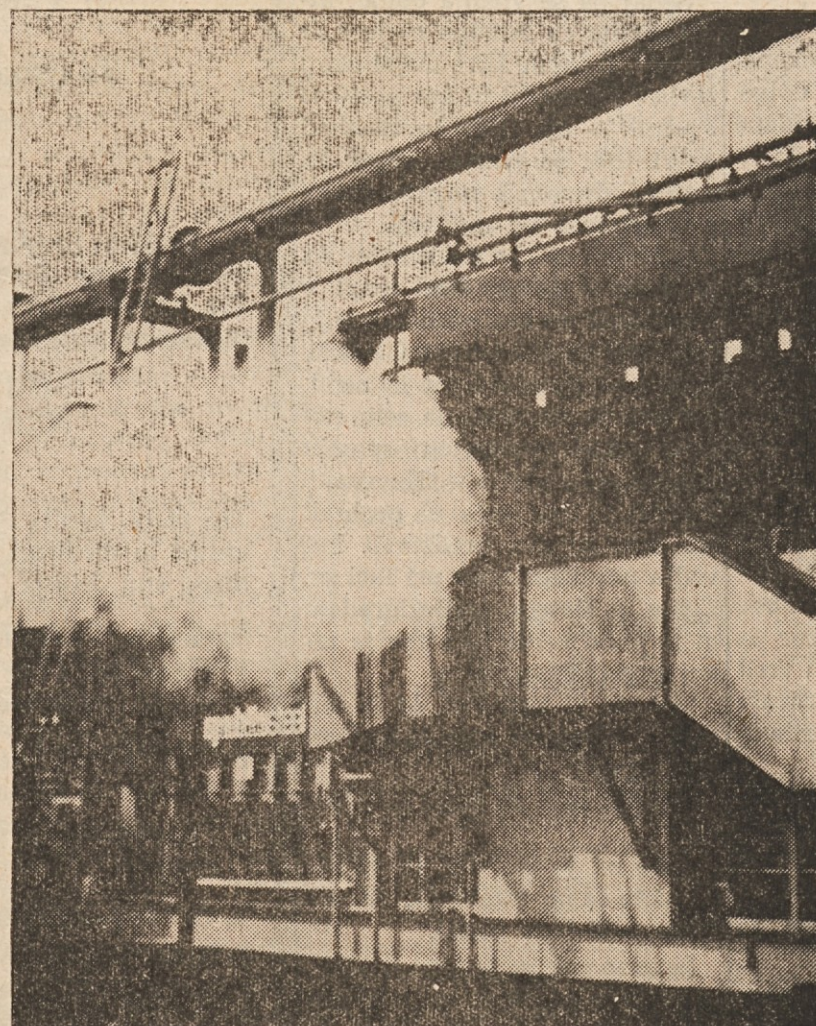
Ko je Espinassous nehal govoriti, sem vprašujoče pogledal Matija. Kaj bo odgovoril? Ali bom izgubil prijatelja in brata, kakor sem izgubil vse tiste, ki sem jih ljubil. Srce se mi je stisnilo. Vendar pa nisem hotel, da bi me to čustvo obvladalo. Današnji položaj je bil nekoliko podoben onemu, v kakršnem sva bila z Vitalisom takrat, ko je gospa Milligan hotela, da bi ostal pri njej. Nisem hotel, da bi se moral kdaj kesati, kakor se je kesal Vitalis.

"Misli samo nase, Matija," sem dejal tovarišu.

On pa se mi je približal, me

Koks potiskajo v odprt gasilni voz

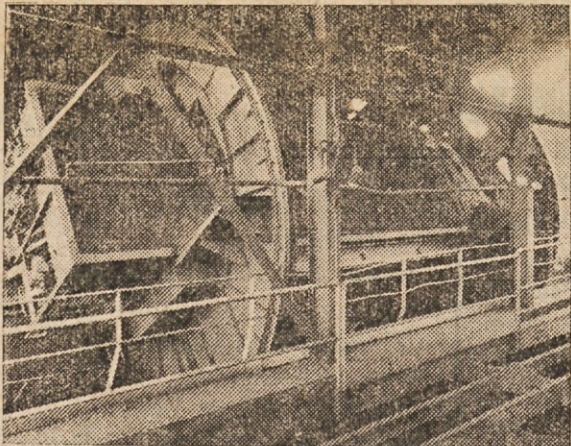

Para in čist plin prihajata iz našega novega zaprtega gasilnega voza.

Mi spreminjamo dim v paro

Koks igra bistveno vlogo pri izdelovanju jekla.

Pridobivajo ga z gretjem premoga v zrakotesnih koksovih pečeh in nato s porivanjem koksa v gasilne vozove za hlajenje in prevoz.

Premog na poti v koksarno.

Običajni način potiskanja ognjeno-rdečega koksa v gasilne vozove izpušča dim v zrak.

Sedaj je boljši način.

Republic Steel začelja uporabljati nov zapleten sistem, ki je bil prirejen za naš obrat. Zamišljen je bil tako, da bi rešil težko nadziranje dima in plinov tekom potiskanja in prevoza vročega koksa.

Ta sistem bo rešil eno izmed najtršjih vprašanj v uporabo treh ločenih, vendar med seboj povezanih

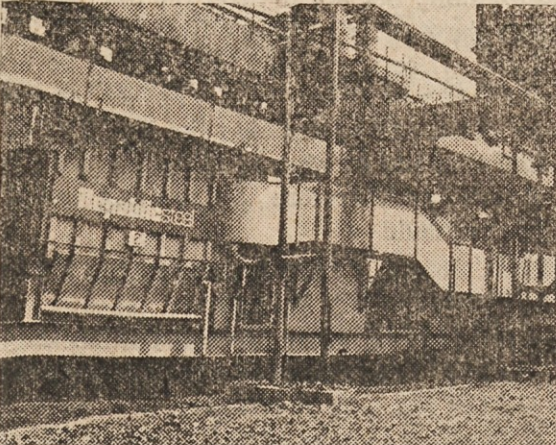
delov. Pokritega vodiča koksa.

Pokritega gasilnega voza in samopogonskega čistilnega voza.

Takole deluje.

Najprej je teleskopski del pokritega koksovega vodiča spuščen v položaj nad gasilni voz. Nato je preostal odprt prostor pokrit s premičnimi pokrovi iz nerjavečega jekla.

Tekom potiskanja, 10 ton koksa je potisnjenega iz peči skozi koksov vodič in v zaprti gasilni voz.

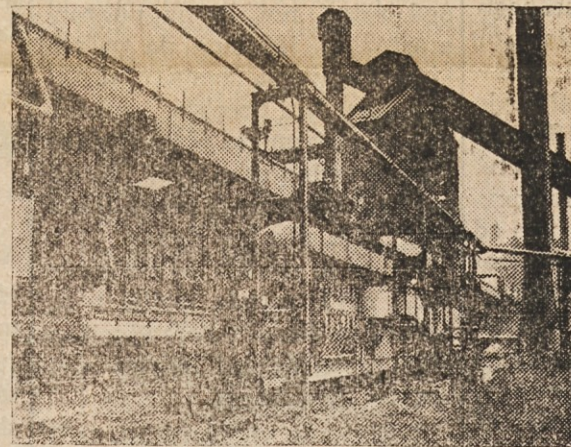

Prvi od več milijonov dolarjev vrednih gasilnih voz.

Dim in umazani plini odhajajo skozi mokro plinsko ščet, nameščeno v vozu za čiščenje plina, kjer so posebne snovi odstranjene.

Več na poti.

Republic Steel novi gasilni voz na mestu in nadzorni sistem za plinske izpuhe je bil zamišljen za učinkovito nadziranje izpuhov.

Št. 1 Koksarna Republic Steel v Clevelandskem okrožju.

Naš gasilni voz je stal 7 milijonov dolarjev. Skoraj toliko kot novih 143 "boljših busov" RTA.

En voz je že v obratu. Več jih je naročenih. Mi nameravamo rabiti to novo tehnologijo v vseh koksarnah Clevelanda v bližnji bodočnosti.

Naravno je to za nas pomemben korak. To je še en način Republic, ki naj Cleveland izboljša za nas vse.

Republicsteel

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$4.50 plus 50c for postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

prijel za roko in vzkliknil:

"Da bi zapustil svojega prijatelja? Tega nikdar ne bom mogel storiti. Zahvaljujem se vam, gospod."

(Dalje prihodnjic)

Dopisujte v Ameriško Domovino, sporočajte vse zanimive novice o rojstnih v svojih naselbinah!

- Fotovanja skupinska in poedinci
- Nakup ali najetje avtov
- Vselitev sorodnikov
- Dobivanje sorodnikov za obisk
- Denarne nakaznice
- Notarski posli in prevodi
- Davčne prijave

M. A. Travel Service

6516 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Phone 431-3500

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive